

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

19 iulie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Guzun Ion,
Judecători – Țurcan Anatolie și Talpă Boris,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscriptie Chișinău, Călugăreanu Vitalie, precum și de către avocatul Țigănașu Elena în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2022, în cauza penală în privința lui

Solonaru Nicolae xxx, născut la xxx, originar și domiciliat în xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 09.11.2020 – 05.04.2021;

Instanța de apel: 28.04.2021 – 15.11.2022;

Instanța de recurs: 18.01.2023– 19.07.2023.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 05 aprilie 2021, Solonaru Nicolae învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art.27, 171 alin.(3) lit. a), b) Cod penal - s-a achitat, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, conform art.390 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală.

Solonaru Nicolae a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.175 Cod penal, la 7 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a dispus de a încasa din contul inculpatului Solonaru Nicolae în beneficiul statului cheltuielile judiciare, în mărime de 8 332 (opt mii trei sute treizeci și doi) lei, cheltuieli realizate pentru efectuarea expertizelor judiciare.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Solonaru Nicolae, în perioada ianuarie 2020 - 01.08.2020, data și ora nestabilită, în repetate cazuri, la domiciliul său din xxx, fiind în stare de ebrietate alcoolică, năzuind de a-și satisface necesitățile sexuale, a dezgolit corpul fiicei sale Xxx, a.n.2008, în vârstă de 11-12 ani, știind cu certitudine că nu a atins vârsta de 16 ani, și a săvârșit acțiuni perverse manifestate prin atingeri indecente, sărut pe buze, pipăitul cu mâinile a corpului, precum și alte acțiuni cu caracter sexual.

Pe baza stării de fapt expuse, confirmată de probele administrate, prima instanță a reținut în drept că, faptele inculpatului Solonaru Nicolae întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.175 Cod penal, după indicii calificativi - „Acțiuni perverse, adică săvârșirea de acțiuni perverse față de o persoană despre care se știa cu certitudine că nu a atins vârsta de 16 ani”.

Tot el, Solonaru Nicolae, a fost învinuit de organul de urmărire penală și trimis în judecată pentru faptul că, el de la începutul anului 2020 și până la 01.08.2020, data și ora nestabilită, în mod repetat, la domiciliul său din xxx, năzuind să-și satisfacă pofta sexuală cu fiica sa, Xxx, a.n.2008, în vârstă de 11-12 ani, care se afla în grija, ocrotirea și educarea lui, prin constrângere fizică și psihică, profitând de superioritatea sa fizică, contrar voinței ei, a dezbrăcat-o de haine și a tentat să săvârșească mai multe rapoarte sexuale forțate, însă toate aceste acțiuni nu au condus la începerea raporturilor sexuale deoarece minora opunea rezistență.

Astfel, organul de urmărire penală a calificat fapta incriminată inculpatului Solonaru Nicolae în baza art.art.27, 171 alin.(3) lit. a), b) Cod penal, după indicii calificativi „tentativa de viol, adică la un raport sexual săvârșit prin constrângere psihică asupra unui minor în vârstă de până la 14 ani care se află în grija, sub ocrotirea și la educarea făptuitorului, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra”.

3. Nefiind de acord cu sentința Judecătorei Hîncești, sediul Central din 05 aprilie 2021, au depus apel procurorul, partea vătămată minoră Xxx și avocatul Țigănașu Elena în numele inculpatului Solonaru Nicolae.

3.1. Procurorul, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Solonaru Nicolae să fie recunoscut de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.art.27, 171 alin.(3) lit. a) și b), 175 Cod penal și a-i stabili pedeapsa după cum urmează:

- în baza art.art.27, 171 alin.(3) lit. a) și b) Cod penal, la 10 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

- în baza art.175 Cod penal, la 7 ani închisoare cu executarea pedepsei în de tip semiînchis.

În corespundere cu prevederile art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, să fie stabilită pedeapsa definitivă de 15 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În motivarea cerințelor sale, acuzarea a invocat că sentința este ilegală în partea achitării pe un capăt de acuzare și necesită a fi casată.

A relevat că, prima instanță ilegal a decis achitarea inculpatului Solonaru Nicolae pentru fapta infracțională prevăzută de art.art.27, 171 alin.(3) lit. a), b) Cod penal, fără să aprecieze minuțios declarațiile părții vătămate minore Xxx în raport cu toate probele din dosar.

Acuzarea evidențiază declarațiile părții vătămate minore Xxx făcute la urmărirea penală în condițiile prevăzute de art.110/1 Cod de procedură penală, prin care se reține că tatăl ei este agresiv, rezolvă totul prin bătaie. Consumă zilnic alcool. O

sărută, pune mâna la sâni, pe buze o sărută. Se întâmplă în camera părinților, el o cheamă. I-a spus că o deranjează, el i-a spus că e tata ei și are dreptul. O lovește dacă se împotrivește. Face acest lucru când este în stare de ebrietate, s-a întâmplat de mai multe ori. Bunicii paterne i-a spus despre tata. Mama a întrebat-o dacă nu cumva tata se anină de dânsa și ea i-a spus că nu. Ultimul caz a avut loc la 01.08.2020, iar duminică, 02.08.2020, mama prietenei a apelat la poliție. Prima oară când a încercat să-i dezgolească corpul s-a întâmplat iama, mama era beată, dormea. Tata a început să vorbească despre omul închis. A început s-o sărute, apoi a luat-o în camera ei și i-a spus că l-a pus pe degeaba pe Chiperi la pușcărie, apoi a sărutat-o, pune mâna la sâni încerca s-o dezgolească, a spus că așa o vrea. I-a spus că dacă spune cuiva, îi taie gâtul, o va bate, de aceea nu a spus mamei, îi era frică de tata.

Acuzarea a mai reținut că, în declarațiile sale partea vătămată minoră încerca să convingă că toate cele declarate anterior despre tata că o atingea la sâni și o sărută pe buze, au fost greșit interpretate de ea, deoarece la moment este o persoană, numele căruia nu dorește să-l spună, care o ajută să înțeleagă că ceea ce a făcut tata nu a fost intenționat. Tata este bun, este vesel. Rodica Solonaru a făcut-o să înțeleagă că tata a făcut ceva rău cu ea, însă pe urmă a înțeles că asta nu a fost așa. După ce ea a fost luată de către mama de la Centrul Pro Femina, persoana în care are încredere a convins-o că tata nu este vinovat. La psihologul Ala Bulgaru a spus adevărul despre tata, dar asta a fost înainte ca ea să vorbească cu persoana de încredere. Întrebată dacă cunoaște ce înseamnă viol, partea vătămată a declarat că viol înseamnă când o persoană încearcă să se vâre la o fată cu forța, cu organul genital.

Conform Raportului de expertiză psihologică, la testul cu 40 fraze neterminate, partea vătămată minoră a indicat: „Amintirea mea cea mai urâtă este ce s-a întâmplat cu mine - mai multe acte de viol”, „Trecutul meu a fost marcat de lucruri nu prea frumoase”, „Aș da totul să uit acele clipe nefericite”.

Astfel, reieșind din comportamentul și declarațiile suplimentare ale părții vătămate minore Xxx, acuzarea este convinsă că partea vătămată a fost influențată să declare în favoarea inculpatului. Declarațiile părții vătămate urmează a fi apreciate critic deoarece sunt date cu scopul de a-l exonera pe Solonaru Nicolae de răspunderea penală.

Acuzarea a indicat că, primele declarații ale părții vătămate, până când nu s-a implicat cineva din afară s-o învețe cum și ce să vorbească, sunt cele mai corecte și cele mai sincere, și ele se confirmă prin rapoartele de expertiză judiciară și declarațiile martorilor Solonaru Rodica și Chirinciuc Sergiu - persoane care nu sunt în nici-o relație cu inculpatul și nu au interes să denatureze situația și informația pe care au cunoscut-o direct de la partea vătămată.

În final, din primele declarații ale părții vătămate, Raportul de expertiză psihologică a părții vătămate, declarațiile martorilor, acuzarea a constatat că în acțiunile lui Solonaru Nicolae sunt elementele infracțiunii prevăzute de art.art.27, 171 alin.(3) lit. a) și b) Cod penal, pe semnele: tentativa la viol, adică la un raport sexual săvârșit prin constrângere psihică asupra unui minor în vârstă de până la 14 ani care se

află în grija, sub ocrotirea și la educarea făptuitorului, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra. Or, potrivit doctrinei penale - constituie tentativă orice act care reprezintă un început de executare a infracțiunii. Astfel, în cazul raportului sexual săvârșit prin constrângere fizică sau psihică, vor constitui tentativă de infracțiune orice acte de violență fizică sau psihică exercitate asupra victimei pentru a-i înfrânge împotrivirea fizică ori pentru a o determina să renunțe la împotrivire ori să-i paralizeze voința și să facă posibilă realizarea raportului sexual.

3.2. Partea vătămată minoră Xxx, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Solonaru Nicolae să fie achitat.

În motivarea cerințelor sale, partea vătămată a invocat că prin sentință tatăl ei a fost condamnat la închisoare pe 7 ani pentru fapte care nu le-a săvârșit în realitate. Cu această pedeapsă nu este de acord, consideră că nu este legală, tatăl nu merită să stea după gratii pentru ceva ce nu a făcut.

A menționat că, a declarat de nenumărate ori că el doar o bătea pentru ce nu trebuia să facă și acum este conștientă de cele ce s-a întâmplat și anume pentru că o bătea „tik tok”, „învățătură”, „relații de prietenie”, „rețele de socializare” - acestea fiind motivele pentru care o bătea. Nu a fost abuzată de tatăl său sexual niciodată și nici nu a încercat acest lucru să-l facă.

A explicat că, toate săruturile care au fost cu tata erau ca cu un tată care-și iubește copilul cu dragoste dar nu în alt sens. Solonaru Rodica a mințit multe lucruri ce nu corespund adevărului precum că tata se dădea la ea, fapte ce nu sunt reale. A indicat că, la moment ea personal depune această cerere în judecată după care va lua un avocat care să o apere.

3.2. Avocatul Țigănașu Elena în numele inculpatului, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Solonaru Nicolae să fie achitat în partea condamnării în baza art.175 Cod penal.

În motivarea cerințelor sale, partea apărării a invocat că probele prezentate și examinate în ședința de judecată nu demonstrează vinovăția inculpatului Solonaru Nicolae în cele incriminate. Inculpatul nu recunoaște vinovăția sa și consideră că urmează a fi achitat deoarece nu a comis faptele infracționale prevăzute la art.art.27, 171 alin.(3) și 175 Cod penal.

Partea apărării consideră că, prima instanță a încălcat grav normele de drept material condamându-l în mod ilegal pe Solonaru Nicolae pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.175 Cod penal, și anume: - instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; - faptele imputate lui Solonaru Nicolae nu întrunesc semnele constitutive ale componentei infracțiunii incriminate.

Consideră că lipsește temeiul real - fapta prejudiciabilă săvârșită și respectiv, temeiul juridic (componenta infracțiunii, stipulată de legea penală) de atragere a inculpatului Solonaru Nicolae la răspunderea penală pentru infracțiunea incriminată.

Partea apărării a opinat că, în urma analizei mijloacelor probatorii prezentate de

către partea acuzării, a constatat că nici una dintre ele nu stabilesc nici în mod direct, nici în mod indirect din punct de vedere al coroborării lor vinovăția lui Solonaru Nicolae în comiterea faptei imputate.

A mai relevat că, prima instanță în mod eronat a ajuns la concluzia privind constatarea vinovăției în fapta incriminată. În acest sens, a atras atenția instanței de apel asupra faptului că, mijloacele probatorii menționate la care face trimitere prima instanță dovedesc doar violența în familie, însă nu probează sub nici un aspect faptul că Solonaru Nicolae a săvârșit infracțiunile imputate. Din probele prezentate la dosar rezultă cert că în acțiunile acestuia nu sunt întrunite elementele laturii obiective și subiective a infracțiunii incriminate.

Consideră că, acțiunile lui Solonaru Nicolae sunt calificate în mod eronat în baza art.175 Cod penal, deoarece s-a admis de către prima instanță interpretarea extensivă defavorabilă a faptelor lui Solonaru Nicolae, care este interzisă, operându-se cu art.3 alin.(2) Cod penal.

Totodată, apărarea a mai menționat că condițiile de trai a familiei, sărăcia, abuzul permanent de băuturi alcoolice în familie, lipsa de educație a fiicei din partea mamei, acestea au fost și motivul ca tatăl Solonaru Nicolae a aplicat forță fizică fiicei minore. În viziunea apărării pentru fiică și mama ei a fost unica ieșire din situație ca să nu mai fie abuzate fizic, să nu fie bătute au inventat o idee unică despre faptul cum ar putea să scape de inculpat. Fiica fiind mai mult în relații de prietenie cu mama nu se exclude faptul că într-adevăr minora a fost influențată poate prin unele locuri învățată să declare unele fapte care nu au existat în realitate. Inculpatul este un om muncitor în localitate, anume comportamentul fiicei minore Zinaida l-a determinat să aplice violență fizică asupra fiicei scopul fiind de a o educa dar nu în alte scopuri, fapte ce se demonstrează prin declarațiile martorilor audiați în instanța de judecată.

Partea apărării a reținut că, inculpatul Solonaru Nicolae în ședința de judecată a declarat că recunoaște că o bătea pe fiica minoră Zinaida în legătură cu comportamentul ei cu băieții mai mari din sat, că i-a interzis să se întâlnească cu ultimii, după ce a aflat de pe internet că există postări cu dansuri filmate de către minoră. Careva acțiuni cu caracter sexual nu a întreprins și nici nu a avut de gând să întreprindă.

Astfel, în situația creată când inculpatul după plecarea soției era mai sever cu fiica și nu-i permitea să facă ce dorește ea, să posteze ce filmează ea, o puneă la muncă pe lângă casă, să aibă grija de sora mai mică, minora Zinaida prin astfel de metodă, dorea să se elibereze de supravegherea din partea tatălui.

În final, partea apărării a conchis că inculpatul Solonaru Nicolae a comis acte de violență în familie, și nimic mai mult. Toți martorii audiați în ședința de judecată au vorbit despre agresiunea fizică din partea inculpatului dar nu despre careva acte cu caracter sexual.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2022, au fost respinse apelurile declarate și a fost menținută sentința primei instanțe.

4.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, la pronunțarea

sentinței, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, just a ajuns la concluzia că, inculpatul Solonaru Nicolae a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.175 Cod penal, după indici calificativi - săvârșirea de acțiuni perverse față de o persoană despre care se știa cu certitudine că nu a atins vârsta de 16 ani, precum și întemeiat l-a achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.27, 171 alin.(3) lit. a) și b) Cod penal după indicii calificativi - tentativa de viol, adică la un raport sexual săvârșit prin constrângere psihică asupra unui minor în vârstă de până la 14 ani care se află în grija, sub ocrotirea și la educarea făptuitorului, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Așadar, prima instanță a adoptat o soluție corectă la caz, de condamnare a inculpatului Solonaru Nicolae or, instanța de apel just a constatat că prima instanță nu a comis careva erori de fapt care ar impune casarea sentinței adoptate în partea recunoașterii vinovăției inculpatului în comiterea acțiunilor infracționale, stabilirea și individualizarea pedepsei. Instanța de apel consideră că prima instanță în sentință corect și justificat și-a motivat soluția sub aspectul recunoașterii vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art.175 Cod penal, luând în considerație probele administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată la prezenta cauză penală, cu respectarea prevederilor art.100 alin.(4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, fiind corectă și întemeiată concluzia cu privire la vinovăția inculpatului și prezența în acțiunile acestuia a elementelor infracțiunii incriminate.

Totodată, instanța de apel a constatat că prima instanță a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinând probele administrate prin prisma utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, călăuzindu-se de Lege și în mod just a conchis asupra achitării inculpatului, Solonaru Nicolae, de comiterea infracțiunii prevăzute de art. art.27, 171 alin.(3) lit. a), b) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Împrejurările ce determină necesitatea achitării lui Solonaru Nicolae au fost constatate prin totalitatea de probe prezentate de partea acuzării și apărării în cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, iar prima instanță a ajuns corect și în mod justificat la concluzia că inculpatul Solonaru Nicolae, urmează a fi achitat, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii prevăzute de art.art.27, 171 alin.(3) lit. a), b) Cod penal

În consecință, instanța de apel nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de acuzatorul de stat, ce ar fi afectat sentința instanței atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către prima instanță este legală și întemeiată, apelul acuzatorului de stat urmând a fi respins ca nefondat.

Cu referire la capătul de acuzare în privința inculpatului Solonaru Nicolae,

privind comiterea infracțiunii prevăzute de art.175 Cod penal, prima instanță întemeiat a concluzionat că vinovăția acestuia a fost probată în totalitate.

Cu toate că în cadrul ședinței de judecată în prima instanță, victima minoră și-a schimbat radical declarațiile și anume că săruturile tatălui erau unele firești și o săruta pe obraz ca orice părinte înainte de culcare, că atingerile în zonele intime ale sale posibil au avut loc în perioada când se jucau, însă acestea nu au fost intenționate. Cu toate că victima minoră susține că greșit i-a fost transmis mesajul acțiunilor sale de către o persoană, evitând ca să-i dea nume persoanei date, fiindu-i astfel insuflat faptul că tatăl ei nu a comis careva acțiuni perverse față de ea, ultima pledând ca să fi eliberat din detenție tatăl ei, instanța la acest capitol le apreciază critic. Or, instanța de apel a stabilit faptul că victima minoră Xxx a fost influențată, instanța de judecată nu exclude că această influență a venit atât de mama acesteia cât și de la bunica paternă - cu care locuiește în prezent, ultima relatând astfel declarații similare celor expuse de inculpat la faza de urmărire penală și susținute în ședința de judecată, cu toate că cele expuse de victima minoră în ședința de judecată sunt combătute prin declarațiile martorilor care în unanimitate au susținut că cunosc de toate circumstanțe din spusele minorei Xxx. După cum a fost relatat de martorul Solonaru Valentina - mama inculpatului și totodată bunică a victimei minore, martora mereu a susținut că nu crede în cele înscrinate de către acuzare - precum că fiul ei ar fi comis infracțiunile imputate.

La fel, s-a reținut din declarațiile martorului Solonaru Rodica că a fost contactată de mama inculpatului Solonaru Valentina care i-a reproșat „să nu-și vâre nasul în familia lor”, ceia ce se atestă cele expuse și anume recurgerea la unele acțiuni de influențare a martorilor de a schimba declarațiile. Totodată, este evident că rudele minorei susțin că aceasta nu spune adevărul și a învinovățit pe nedrept pe inculpat.

Instanța de apel a stabilit că prima instanță întemeiat a concluzionat că, în cazul dat, având în vedere că față de victima minoră lipsește încrederea rudelor, ba din contra acestea o învinovățesc că ea dorește ca să-l bage la pușcărie pe tatăl ei, aceasta a și recurs la schimbarea poziției sale reținute în context. Sau instanța reține că minora la o vârstă destul de fragedă și anume 9 ani a fost victima abuzului sexual, fiind emisă în acest sens și o sentință de condamnare față de persoană (Chiperi Ion f.d.48-59), care face parte din cercul rudelor părinților minorei Zinaida, iar inculpatul atât la acea etapă cât și în prezent nu-i dă crezare fiicei sale minore, învinuind-o astfel de depunerea unor declarații mincinoase împotriva cumătrului său (Chiperi Ion) și a sa.

Instanța de apel a concluzionat că partea vătămată minoră Xxx a fost influențată pentru schimbarea declarațiilor sale în scopul îmbunătățirii situației tatălui ei, inculpat în prezenta cauză penală.

De asemenea, instanța de apel a constatat că argumentele invocate de apelant referitor la achitarea inculpatului, pe motiv că probele administrate în cauză nu dovedesc vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii imputate, constituie în sine un dezacord cu modul de apreciere a probelor administrate în dosar.

4.2. La capitolul individualizării pedepsei inculpatului, instanța de apel a reținut

că prima instanță just a individualizat pedeapsa în baza art.art.7, 75 Cod penal, și totodată, corect a aplicat pedeapsa penală sub formă de închisoare, care este una echitabilă și proporțională infracțiunii comise, ținând cont de gradul de pericol al infracțiunii, care face parte din categoria celor grave, de circumstanțele cauzei, de personalitatea inculpatului, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovaților, astfel asigurând realizarea scopului pedepsei penale de restabilire a echității sociale și a preveni săvârșirea de noi infracțiuni, atât de către inculpați, cât și din partea altor persoane, care va constitui o garanție și o asigurare că drepturile și libertățile consfințite în Constituția Republicii Moldova și alte legi ale Republicii Moldova sunt apărute, iar violarea lor este contracarată și pedepsită.

Astfel, reieșind din personalitatea inculpatului, care a comis o infracțiune mai puțin gravă, luând în considerare circumstanțele cauzei și comportamentul inculpatului până la comiterea infracțiunii, în timpul și după săvârșirea infracțiunii, fiind anterior tras la răspundere penală pentru alte categorii de infracțiuni, inculpatul nu a tras concluziile necesare și nu a făcut învățămintele de rigoare, comițând din nou o altă faptă prejudiciabilă, lipsa circumstanțelor atenuante și lipsa celor agravante, instanța consideră că în privința inculpatului Solonaru Nicolae, pentru comiterea de către acesta a infracțiunii prevăzute de art.175 Cod penal, este echitabilă menținerea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 7 (șapte) ani.

Instanța de apel a concluzionat că, soluția adoptată de către prima instanță își va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului Solonaru Nicolae, or aplicarea unei pedepse penale sub formă de închisoare, ar duce la conștientizarea de către inculpat a celor comise, va revizui atitudinea față de valorile sociale cu atragerea unor concluzii corecte ce țin de comportamentul său. Din motivele enumerate supra, exprimate atât în favoarea cât și în defavoarea inculpatului, instanța de apel a considerat că prima instanță întemeiat a opinat spre aplicarea unei pedepse privative de libertate pe un termen de 7 ani, argumentându-și temeinic decizia sa.

4.3. Cu referire la solicitarea inculpatului privind aplicarea în privința sa a art.4 alin.(2) al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr.243 din 24 decembrie 2021, instanța de apel a reținut că potrivit art.6 alin.(1) din aceeași lege, „nu se aplică persoanei: d) condamnate pentru una dintre infracțiunile prevăzute la următoarele articole din Codul penal nr.985/2002: ... art.174-1751, ...”.

Astfel, raportând normele citate supra la circumstanțele cauzei, instanța de apel a conchis că inculpatului Solonaru Nicolae nu îi sunt aplicabile prevederile Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr.243 din 24 decembrie 2021.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, au depus recurs procurorul și avocatul Țigănașu Elena în numele inculpatului Solonaru Nicolae.

5.1. Procurorul, în temeiul pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, contestă cu recurs ordinar decizia instanței de apel și solicită casarea acesteia, cu remiterea cauzei penale la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

În motivarea cerințelor, procurorul invocă argumente similare celor din apel, suplimentar reține că, instanța de apel, a ignorat cumulul de probe administrate la dosar, a admis și a apreciat prioritar numai declarațiile selective a inculpatului și părții vătămate, care au și fost puse la baza hotărârii de achitare a acestora, astfel expunându-se doar asupra unor probe, fără o analiză în cumul a tuturor probelor prezentate de părți, neelucidând faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date.

În acest context, acuzarea a menționat că concluzia instanței de apel precum că în acțiunile inculpatului lipsesc elementele infracțiunii prevăzute de art.art.27, 171 alin.(3) lit. a), b) Cod penal, este nemotivată și contravine probatoriului.

În opinia acuzării, instanța de apel nu a pătruns în esență problemei de fapt și de drept, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature și nemotivate.

5.2. Avocatul Țigănașu Elena în numele inculpatului Solonaru Nicolae, în temeiul pct.6), 8) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, contestă cu recurs ordinar decizia instanței de apel și solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care a recalifica acțiunile inculpatului Solonaru Nicolae din art.175 Cod penal în art.201¹ alin.(1) Cod penal.

În motivarea cerințelor, avocatul invocă argumente similare celor din apel, suplimentar reține că, probele acuzării urmează a fi apreciate ca neesențiale în demonstrarea vinovăției inculpatului Solonaru Nicolae, că decizia instanței de apel nu trebuie să se bazeze pe presupuneri ci pe fapte reale care au fost comise, iar instanța de recurs urmează să țină cont de principiul legalității și principiul prezumției nevinovăției. În cazul când sunt probe contradictorii și este imposibil de a confirma veridicitatea declarațiilor părții vătămate, acestea nu pot fi puse la baza sentinței de condamnare. O sentință de condamnare poate fi dată doar în situația când toate probele în apărare au fost combătute de probele în acuzare și au fost înlăturate toate dubiile privind vinovăția persoanei.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acestea sunt inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond

și de apel la judecarea cauzei.

Colegiul penal, reieșind din conținutul recursurilor ordinare declarate de către procuror și de către avocatul Țigănașu Elena în numele inculpatului, constată că recurenții critică decizia instanței de apel sub aspectul temeiurilor de casare stipulate la pct.6), 8) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Însă verificând alegațiile recurenților, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal conchide că acestea sunt neîntemeiate, iar instanța de apel la adoptarea soluției, a respectat prevederile legale, adoptând o soluție corectă și întemeiată.

Astfel, Colegiul penal ține să menționeze că, împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct.4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind vinovăția inculpatului, în conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar care au fost apreciate în conformitate cu prevederile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța de apel pronunțându-se argumentat și detaliat asupra motivelor pentru care a respins argumentele părții apărării, probele administrate pe caz demonstrând concludent prezența în acțiunile inculpatului Solonaru Nicolae a elementelor infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(1) Cod penal și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptelor prejudiciabile săvârșite de inculpat și semnele componenței de infracțiune incriminată, precum și întemeiat l-a achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.art.27, 171 alin.(3) lit. a) și b) Cod penal.

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct.5. din prezenta decizie, este întemeiat și pe critica modului în care instanțele de fond au apreciat probele și circumstanțele cauzei.

Însă, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propune partea apărării este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art.427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursurile ordinare, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, instanța de recurs, apreciază critic argumentul recurentului precum că,

concluziile instanței de apel nu sunt bazate pe probe. Acesta este un argument invocat în mod declarativ, or, reținând circumstanțele de fapt ale cauzei instanța de apel și-a motivat concluzia prin cumulul de probe administrate în cauză, cărora le-a dat o apreciere justă și obiectivă, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept.

Totodată, instanța de recurs reține că argumentele recurenților precum că, instanța de apel nu a dat o apreciere corectă probatoriului, sunt declarative și lipsite de o argumentare corespunzătoare, precum și de suport probatoriu, nefiind în stare să răstoarne hotărârile instanțelor de fond.

În acest context, Colegiul penal ține să menționeze că, instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursurile ordinare ale apărării cu circumstanțe în fapt și în drept, care le-ar justifica. Conform art.24 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Instanța de recurs, la fel evidențiază că nu pot fi reținute alegațiile avocatului, precum că Solonaru Nicolae nu este vinovat de săvârșirea infracțiunii incriminate în baza art.175 Cod penal, or aceste afirmații au un caracter declarativ și sunt un mod de apărare în vederea eschivării de răspundere penală, afirmațiile date fiind combătute prin totalitatea de probe administrate, care au fost puse just de către instanțele de fond la baza hotărârilor de condamnare.

De asemenea, instanța de recurs apreciază ca fiind întemeiate concluziile instanței de apel precum că, „partea vătămată minoră Xxx a fost influențată pentru schimbarea declarațiilor sale în scopul îmbunătățirii situației tatălui ei, inculpat în prezenta cauză penală”.

Colegiul penal respinge alegațiile invocate de recurenți precum că, instanța de apel a omis să se pronunțe detaliat și amănunțit asupra tuturor argumentelor invocate în apel. Or, recurenții aveau obligația să concretizeze care anume argumente nu au fost apreciate de către instanța de apel.

Analizând textul hotărârilor atacate în coraport cu motivele invocate de recurent, Colegiul penal atestă că, instanțele de fond s-au expus argumentat și motivat, bazându-și just soluția din hotărâri, iar instanța de recurs ordinar, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct.61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și că faptele inculpatului întrunesc toate

elementele infracțiunii prevăzute de art.175 Cod penal.

În consecință, raportând situația reținută în cauză la prevederile art.432 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs nu constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea hotărârii atacate, și, prin urmare, se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscriptie Chișinău, Călugăreanu Vitalie, precum și de către avocatul Țigănașu Elena în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2022, în cauza penală în privința lui *Solonaru Nicolae xxx*, deoarece sunt vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 21 septembrie 2023.

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Țurcan Anatolie

Talpă Boris

Notă: Din motivul imposibilității semnării deciziei motivate de către judecătorul Guzun Ion, din cauza demisiei acestuia din funcție de la 25 august 2023, prezenta decizie motivată este semnată de către Președintele interimar al Curții Supreme de Justiție, judecătorul Puica Viorica, în conformitate cu prevederile art.339 alin.(8) Cod de procedură penală.